833/09

Den 2. december 2009 blev i sag nr. 76.183:

xxxx xxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har forsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i Danica Pension, klager over selskabets afvisning af at yde præmiefritagelse og udbetale forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne i perioden 1/1 til 9/7 2008.

Selskabet har afvist klagerens krav under henvisning til, at hun ikke har dokumenteret, at hendes generelle erhvervsevne har været nedsat til halvdelen eller mindre af helbredsmæssige årsager efter den 1/1 2008.

Klageren er født i 1963. Hun er oprindelig uddannet lægesekretær og har siden taget en HD-uddannelse.

I december 2008 anmeldte klageren til selskabet, at hun havde været sygemeldt fra den 10/8 2007 til den 9/7 2008 på grund af stress, blødningsforstyrrelser, manglende energi, hukommelsesproblemer, nedtrykthed, angstanfald, søvnproblemer og hjertebanken m.v. Det blev oplyst, at hun på sygemeldingstidspunktet var ansat i en chefstilling, som hun dog selv opsagde i forbindelse med sygemeldingen. Ifølge det oplyste kom hun på ny i arbejde den 9/7 2008 i et vikariat. Det fremgår af både anmeldelsesblanketten og den lægeattest, som selskabet samtidig hermed modtog fra klagerens egen læge, at hun i forløbet modtog psykologbehandling.

Til brug for sagens behandling indhentede selskabet herefter oplysninger fra klagerens psykolog.

Den 3/3 2009 modtog selskabet følgende udtalelse fra psykologen:

"Jeg har haft kontakt med [klageren] fra starten af september 2007 frem til december 1007. I alt 10 sessioner.

…

**Uddannelse:**

…

[Klageren] har, indtil hun går ned med stress, været velfungerende i sit arbejdsliv.

**Tilstand ved behandlingsstart:**

[Klageren] kom til mig, umiddelbart efter at hun havde sagt sit job op i [firma]. [Klageren] henvendte sig fordi hun følte sig voldsomt stresset af sit arbejde, hvilket var årsagen til at [hun] havde afleveret sin opsigelse hos [firmaet].

[Klageren] havde typiske stresssymptomer da hun startede i behandling: hun var fysisk urolig, grådlabil, havde søvnproblemer, havde mange tanker som hun havde svært at holde styr på. Hun havde svært ved at huske, var trist og som hun selv beskrev det: 'jeg var meget langt nede'. Samtidig var hun meget opsat på at søge nyt arbejde. En opgave hun efter noget tid måtte erkende at hun ikke var klar til, idet hun havde det for dårligt psykisk.

På dette tidspunkt klagede hun også over voldsom træthed og at hun havde svært ved at overskue noget som helst. Hun fortalte også at det var svært for hende at komme ud af døren og møde andre mennesker.

[Klageren] var på dette tidspunkt så syg af stress at hun ikke var i stand til at varetage et arbejde.

**Behandlingsforløb:**

Jeg har arbejdet med [klageren] via samtaler samt introduceret hende for afspænding og sat hende i gang med at praktisere dette hjemme, ca. 1 gang dagligt i 30 min. Afspændingen falder i starten [klageren] svært da hun er opdraget til at være i gang med noget hele tiden og har svært ved at falde til ro pga. sin stresstilstand.

Over tid lærer [hun] at lave afspændingen og fortæller at hun har stor glæde af det.

Et andet tema som også viser sig i samtalerne er, at [hun] ikke er særlig god til at tage hånd om sig selv til gengæld er hun meget dygtig til at hjælpe andre, hvilket også er en typisk adfærd hos de personer der får stress. Jeg får via samtale og refleksion, sporet [klageren] ind på vigtigheden af at tage hånd om sig selv først (før man begynder at hjælpe andre). For at [hun] kunne tage bedre hånd om sig selv, var hun nød til at blive bedre til at mærke sig selv. Det brugte vi samtalerne, afspændingen og diverse hjemmeopgaver til.

Et andet meget vigtigt tema, der viste sig i [klagerens] behandlingsforløb, var hendes manglende evne til at sætte grænser. Dette tema er vigtigt at have fokus på idet manglende grænsesætning fra [hendes] side formodentlig har medvirket til at bringe hende i den stresssituation hun var i, da hun opsøgte mig.

Vi har arbejdet med grænsesætning og rustet [hende] så hun er blevet bedre i stand til at sætte grænser. Dette vil være en stor fordel for hende i jobsøgning samt fremtidige jobs.

[Hendes] lave selvværd er også et tema vi har arbejdet aktivt med.

**Forløbets afslutning:**

> Da [klageren] slutter sit forløb hos mig var hun rustet til at arbejde videre med sig selv, på egen hånd. Jeg anbefalede, at hun tog en tid, hvor hun koncentrerede sig om at få ro og overskud for ikke at kaste sig ud i et lignende job med alt for store krav. På det tidspunkt var hun gået i gang med at søge arbejde igen - om end hun nok havde brug for yderligere tid til rigtig at komme sig."

På baggrund af sagens oplysninger bevilgede selskabet herefter ydelser fra karensperiodens udløb den 10/11 2007 til den 1/1 2008. Selskabet afviste derimod at yde dækning efter den 1/1 2008, hvilket blev meddelt klageren ved skrivelse af 6/4 2009.

Klagerens indvendinger resulterede ikke i ændring af afgørelsen, hvorfor sagen efterfølgende blev indbragt for nævnet.

Af klageskemaet, der er underskrevet af klageren den 12/5 2009, fremgår:

> "**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
> I sommeren 2007 oplevede jeg så voldsomme symptomer af både fysisk og psykisk karakter, (blødningsforstyrrelser, manglende energi, problemer med hukommelsen, nedtrykthed, angstanfald, søvnproblemer, angst for at møde andre mennesker, hjertebanken, hudproblemer m.m.) at jeg blev nødt til at konsultere min praktiserende læge. Jeg var brudt fuldstændig ned. Dagen efter valgte jeg at sige min stilling op som … i [firmaet]. Flere års arbejde på op til 70-80 timer om ugen herunder betydelig rejseaktivitet, deadlines, konstante organisationsændringer osv. havde desværre sat sit præg på mit liv. Jeg kunne ikke finde ud af at slappe af, når jeg endelig havde fri, og til sidst brød jeg fuldstændig sammen.
>
> Via min arbejdsgiver fik jeg oplyst, at jeg ville kunne modtage 10 psykologtimer, som min arbejdsgiver ville betale via en aftale med IHI. Betingelsen var, at dette blev gjort inden for en periode på 3 mdr. Dette tog jeg imod. Samtidig henviste min praktiserende læge mig til en gynækolog for blødningsforstyrrelser.
>
> Det har været et utroligt opslidende forløb både fysisk og psykisk, og selvom de 10 konsultationer gav mig forskellige redskaber til at komme videre, var jeg langt fra klar til at kunne varetage nogen som helst form for arbejde. Jeg oplevede faktisk, efter at have brugt de 10 konsultationer, at jeg gik gevaldig tilbage igen. Angsten tog til, og jeg lå mange gange i min seng ude af stand til at kunne mobilisere mig til nogen form for aktivitet, om end jeg have det største ønske om at kunne fungere 'på helt normal vis igen'. Min psykolog havde flere gange sagt til mig, at hun skønnede, at der ville gå op imod et år, før jeg var helt klar til at komme på arbejdsmarkedet igen. Hun anbefalede mig, når tiden var inde at starte op i et job med knap så voldsomme krav, således at jeg kunne formå at genfinde en indre balance. Jeg havde meget svært ved at forholde mig til den kendsgerning, at jeg var så ramt, men i perioden efter jul og månederne efter havde jeg bare lyst til at dø, og min mand var dybt frustreret og måtte bede min ældre mor … om at køre forbi mig hver anden dag for at sikre sig, at jeg kunne klare skærene. Selvom min mand tryglede mig om at søge læge, var det simpelthen for flovt og pinligt for mig. Jeg kunne ikke være bekendt ikke at kunne tage mig sammen.
>
> Skyldfølelsen var enorm, hvorfor kunne jeg ikke bare blive i mit job? Se nu, hvad jeg har pålagt firmaet! Og min mand og mine sønner og resten af familien. De er vant til at se en stærk

mor og hustru, der klarer det hele. Jeg orkede ikke at se nogen som helst venner, veninder, bekendte. Når telefonen ringede tog jeg den ikke - orkede ikke at tale med nogen. Ingen måtte opdage, hvor slemt det var. Jeg turde ikke gå ud at handle, alle så på mig og de kunne sikkert se, at jeg var psykisk gået ned!

Jeg har aldrig nogen sinde troet, at jeg kunne blive så alvorlig syg - aldrig! Jeg oplever mig dybt krænket, når jeg som person *ikke* bliver taget alvorlig. Jeg har ikke været i stand til at kunne varetage et job hverken 1/2 tids eller 1/4 tids, og oplever det som dybt problematisk, at en lægekonsulent i Danica kan afgøre, at når jeg ikke tager yderligere konsultationer hos en psykolog, så må det være et udtryk for, at jeg er klar til at gå på arbejdsmarkedet. Det kan ikke være mere forkert tolket. I øvrigt *skulle* psykologtimerne foregå i løbet af 3 mdr. For mig fik jeg først løst rigtig op og fik en forståelse for mine problemstillinger i mødet med de 5-6 personer, der som jeg havde stress tæt inde på kroppen og som havde valgt et stresskursusforløb via Probana. Havde jeg ikke brugt mine feriepenge på dette kursus og dermed fravalgt ferie, så var jeg næppe i arbejde i dag.

**2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet. …**
Jeg ønsker at få den godtgørelse, som jeg har tegnet en forsikring på, fra perioden januar 2008 og indtil jeg var klar til at gå i et vikariat med væsentlige mindre krav i sommeren 2008. Som jeg har skrevet i min redegørelse af 8. april 2009 har jeg fulgt alle de råd, jeg har fået via min psykolog.

Herudover nævner lægekonsulenten at mine stressreaktioner ikke har medført komplicerende depression. En depression 'gemmer' sig jo netop ofte bag de symptomer, som jeg har haft. Jeg er således klar over, at jeg *formentlig* har haft en ganske alvorlig depression. Men jeg har aldrig været i tvivl om, at jeg aldrig ville have nogen form for medikamentel behandling - men alene samtale under trygge forhold med den fornødne tid. Dette har jeg fået dels via min psykolog, dels i den lille gruppe, jeg var tilknyttet under mit stresskursusforløb, hvor jeg trods alt mødt op tre gange og delte min situation med mine medkursister, og ligeledes delte de deres stresssituation med mig. Og alt sammen under trygge forhold med en erhvervspsykolog.

Eftersom jeg aldrig har været syg, så kender jeg ikke min praktiserende læge nok til at gå ind i en længerevarende samtale. Erkendelsen af at være syg og have brug for hjælp var ligeledes en situation, som jeg havde ganske vanskeligt ved at erkende. Jeg har aldrig lært at lytte til mig selv - det lærte jeg via mit kursusforløb, og det var en fantastisk behandling, uanset, hvad Danicas lægekonsulent måtte mene om dette. Det har trods alt hjulpet mig ud på arbejdsmarkedet igen og hjulpet mig til at lære at passe meget bedre på mig selv. Men jeg havde ganske enkelt ikke kræfterne hverken fysisk eller psykisk til at kunne varetage et job før i sommeren 2008, om end jeg ville ønske at situationen have været ganske anderledes."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor i skrivelse af 8/6 2009 til nævnet anført:

"Det fremgår på side to i udtalelsen fra psykolog … (Bilag ..) at: 'Da [klageren] slutter sit forløb hos mig var hun rustet til at arbejde videre med sig selv, på egen hånd. Jeg anbefalede, at hun tog en tid, hvor hun koncentrerede sig om at få ro og overskud for ikke at kaste sig ud i et lignende job med alt for store krav. På det tidspunkt var hun gået i gang med at søge arbejde igen - om end hun nok havde brug for yderligere tid til rigtig at komme sig.'

Vi har derfor vurderet, at [klageren] fra starten af 2008 har været til rådighed for arbejdsmarkedet, og hendes erhvervsevne således ikke har været tilstrækkelig nedsat.

Danica Pensions lægekonsulent med speciale i psykiatri oplyser: 'I det konkrete tilfælde, hvor der ikke er en mistanke om komplicerende depression og psykologbehandlingen er ophørt i december 2007, er formodningen derfor, at tilstanden i januar 2008 var forenelig med en passende hensyntagende beskæftigelse.'

I denne forbindelse er det også vigtigt at bemærke, at [klageren] efterfølgende ikke har modtaget lægelig behandling. Det stresskursus, [klageren] har deltaget i, kan have været et udmærket redskab for [klageren], men det kan ikke sidestilles med lægelig behandling.

[Klageren] har hverken været sygemeldt ved kommunen, eller søgt behandling ved egen læge, og der er ingen dokumentation for, at hendes erhvervsevne har været nedsat til halvdelen eller mindre i perioden fra den 1. januar 2008 til den 9. juli 2008, hvor hun igen begynder at arbejde.

Idet [klageren] ikke har dokumenteret, at hendes erhvervsevne er nedsat til halvdelen eller mindre af helbredsmæssige årsager efter den 1. januar 2008, fastholder vi derfor, at hun kun er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne til den 1. januar 2008."

Det fremgår af den fremlagte dækningsoversigt, at forsikringen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved et erhvervsevnetab på mindst halvdelen.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Dækning ved tab af erhvervsevne**

**...**

**Når den forsikrede har et midlertidigt tab af erhvervsevne**

Et midlertidigt tab af erhvervsevnen vil sige, at den forsikrede ikke er i stand til at passe sit arbejde som hidtil i en periode. Før vi udbetaler en dækning, vurderer vi derfor erhvervsevnen ud fra det omfang, forsikrede kan passe sit arbejde - se dækningsoversigten.

Erhvervsevnen afgøres blandt andet på grundlag af en erklæring fra en læge, som vi vælger. Vi udbetaler kun dækning ved et midlertidigt tab af erhvervsevne, hvis den forsikrede har haft arbejde inden for det sidste år før den 1. sygedag - eller skadedagen, hvis tabet af erhvervsevnen skyldes en ulykke.

**Udbetaling efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne**

Udbetalingen starter, når den forsikredes erhvervsevne har været sat ned uafbrudt i det antal måneder, der står i dækningsoversigten (karensperioden). Vi udbetaler ikke en dækning efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne, når en af de følgende betingelser gør sig gældende.

- Den forsikrede kan igen passe sit arbejde.
- Det midlertidige tab af erhvervsevne har varet halvandet år fra karensperiodens start.
- Vi vurderer, at tabet af erhvervsevne er længerevarende, og at udbetalingen kan fortsætte efter reglerne herfor.
- Dækningen ophører.

**Vurdering af om tabet af erhvervsevne er længerevarende**
Når vi skønner, at den forsikredes tilstand er blevet tilstrækkelig stabil, vurderer vi, om tabet af erhvervsevnen fremover skal betragtes som længerevarende. Det er en forudsætning, at den forsikrede fortsat er sygemeldt. På baggrund af helbredsoplysninger, herunder eventuelt en erklæring fra en læge, som vi vælger, vurderer vi, om erhvervsevnen længerevarende er sat så meget ned, at der ifølge dækningsoversigten er ret til udbetaling.

Imidlertid vurderer vi altid den forsikredes fremtidige erhvervsevne, når hans/hendes midlertidige tab af erhvervsevne har varet halvandet år. Vi kan dog vælge at udskyde vurderingen i et begrænset tidsrum en eller flere gange. I så fald fortsætter udbetalingen efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevnes.
…
**Når den forsikrede har et længerevarende tab af erhvervsevne**
Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevnen fremover er længerevarende, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne.

Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse - og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmulighed.

Derefter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Viser sammenligningen, at den forsikrede efter vores skøn højst kan tjene 1/3 fremover af en almindelig indtægt for personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet, er den forsikredes erhvervsevne sat ned med 2/3."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af parternes indlæg og de fremlagte bilag finder nævnet det ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettigende grad efter den 1/1 2008. På det foreliggende grundlag kan nævnet derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning efter denne dato som sket.

Herefter, og idet det af klageren i øvrigt anførte ikke findes at kunne føre til et andet resultat,

b e s t e m m e s :

---

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen

udskriften bekræftes

Henning Jønsson